

“M’interessa jugar amb els mites perquè ens parlen de com som”

Albert Mas-Griera (Barcelona, 1954) treu a La Campana el recull de relats *La cua del mestre*. Ha publicat la novel·la *Escrit als estels* i diversos reculls de contes, com ara *La trapezista cega* i *el llançador de nans* i *La ciutat dels àngels*.

—El relat que dóna títol al volum és protagonitzat per Liàtzer, acabat de ressuscitar. Què voleu que entengui el lector per “La cua del mestre” quan llegeixi el títol?

—El mestre és el savi, el poderós. Pot ser l’home de ciència, Déu, l’home que té els secrets. I la cua és allò que va deixant i que a vegades pot ser l’èsser humà indefens que no pot dominar la seva existència ni els secrets del món. De la mateixa manera que Jesús fa una gran cosa, tornar una persona a la vida, ell, Liàtzer, al meu conte se sent abandonat. I aquest Liàtzer seria aquest representant de l’èsser humà.

—Pel que velem en aquest conte i en alguns altres, utilitzeu la història sagrada, o fets mitològics i de la història cultural, gairebé com fela Calders, però per donar-los —per mitjà de la ficció afegida i fent alguna giragonsa— una simbologia nova, més enllà de l’anècdota, que a vegades pot ser una facècia.

—Sí, per a mi sí. No entenc els contes sense aquest simbolisme, encara que el lector ho pugui veure de moltes maneres diferents. Es tracta d’agafar un mite i fixar-se en els detalls, que és allò que a vegades passa desapercebut. De Liàtzer, se’n sap que ressuscita, però la seva mort passa desapercebuda. I Liàtzer, a diferència de Jesús, mor dues vegades. També és interessant de posar-se en la situació de Josep, el “pare”, entre cometes, de Jesús. La sorpresa és que neixen bessons. Els àngels no el n’havien avisat i no sap com ha d’actuar. El conte no és aquest capgirament sorprenent, sinó el patiment de Josep. La religió no el deixa actuar lliurement perquè es veu empès a complir una missió. La paternitat és molt present en el llibre. Més que mirar de girar la truita només com un joc, m’interessa més fixar-me en unes altres coses.

—Per què us interesseu pels mites, per què hi jugueu?

—Perquè ens parlen de com som.

Albert Mas-Griera publica el recull de relats *La cua del mestre*, a La Campana.

—No rebutgeu la inclusió d’elements fantàstics.

—La irrupció d’un element fantàstic en una situació quotidiana m’ha interessat molt. L’element fantàstic arrodoneix la història i hi dóna un altre caire.

—El llibre neix d’un primer conte o d’uns temes?

—La idea original era fer un llibre de contes que seguissin, cronològicament, la història del món, fins arribar al futur. Però, com passa sempre, quan n’havia fet tres o quatre la dinàmica del conte independent s’imposa i abandones el projecte inicial per evitar de forçar els contes. I ha acabat sent una sèrie de contes que tenen uns punts en comú.

—Que són...

—La paternitat, els àngels com a mirall dels humans, aquests individus esclafats o desorientats per un mecanisme: digues-ne religió, ciència, economia... També jugo amb la paradoxa. Una dona que porten al dipòsit de cadàvers es desperta gràcies a un acte brutal, una violació, i acabarà escrivint una carta d’agraïment al violador.

—Normalment feu capbussar el lector en un món de sensacions, molt intens, abans de plantejar la situació o fins i tot de presentar els personatges. És un virtuosisme literari que us serveix, penseu, per a seduir el lector?

—Sí, molt ben observat. Tot i que és un mecanisme que pot provocar el pànic en segons quin lector. Però a mi m’interessa molt el clima. Com que és un excés que a vegades frega l’excés poètic, pot espantar una miqueta alguns lectors. De totes maneres busco molt el ritme, la cadència. Sóc dels qui pensen que la llengua ha de sonar. Hi ha aquesta intenció. Els contes t’ho permeten. En una novel·la, això és arriscat.

—Heu volgut fer un llibre irreverent?

—No. Si bé es pot llegir així, no és la meua intenció. No prenc els Evangelis per ser irreverent. Els prenc amb tant de respecte com la *Ilíada*. Formen part de la cultura, de la literatura. No és la irreverència per la irreverència. Si un mite no aguanta la irreverència no té cap sentit, perquè un mite explica el pensament humà i el pensament humà inclou això.

Lluís Bonada